

Slätter, bete och skalbaggar på strandängar

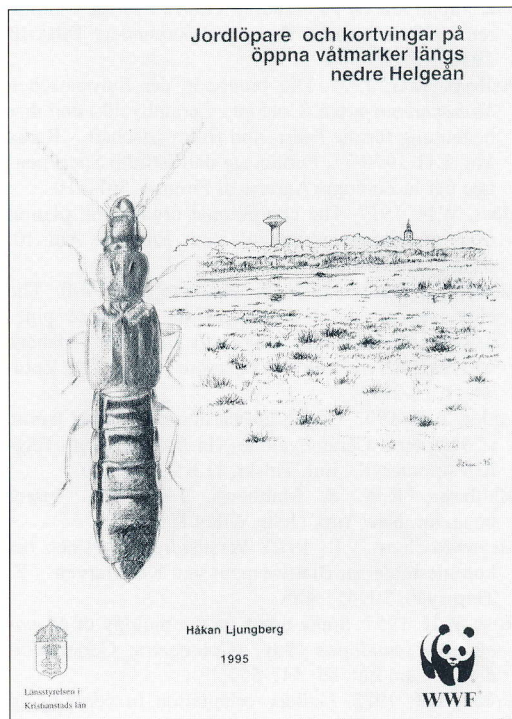
Ljungberg, H. 1995. *Jordlöpare och kortvingar på öppna våtmarker längs nedre Helgeån*. Länsstyrelsen i Kristianstads län. 52 sidor i A4-format, med 19 figurer (bl.a. skalbaggssteckningar av förf. själv). Beställes från: Länsstyrelsen i Kristianstads län, Miljöenheten, 291 86 Kristianstad, tel. 044-13 70 00 (vx1). Pris: 20 kr.

Det gamla hävdade kulturlandskapet hyser en för alla naturvårdsintresserade välkänd och speciell flora som snabbt minskat i takt med jordbrukets modernisering. Hur denna landskapsomvandling påverkar insektsfaunan är däremot ganska okänt, framförallt vad gäller marklevande insekter, som inte är knutna till speciella värdväxter.

För att studera betets och slåtterns betydelse för markskalbaggsfaunan på hävdade strandängar har Håkan Ljungberg under sommaren 1995 inventerat marker runt Helgeån, söder om Kristianstad i Skåne. Sju strandängar har inventerats ingående med hjälp av fallfällor. Tre av de sju lokalerna är slätterhävdade, två betas och två håller på att växa igen. Dessutom har ytterligare ett antal ängar undersökts mer flyktigt.

Artlistan, som består av jordlöpare och kortvingar, visar på en mycket tydlig skillnad i faunasammansättningen mellan hävdade och ohävdade strandängar. De två igenväxande lokalerna har en betydligt mer trivial och artfattig fauna än de övriga. Mönstret märks redan på den plats där igenväxningen bara pågått i två år. Skillnader finns också mellan betade och slåttrade marker. Artlistan är också intressant läsning rent faunistiskt med flera roliga fynd, bl.a. första observationen av jordlöparen *Badister unipustulatus* i Skåne på 40 år.

P.g.a. den ganska stora arbetsinsats som krävs för att få en hygglig bild av faunan på varje enskild lokal blir antalet upprepningar per hävdtyp

lågt (2-3 lokaler/typ). Man kan sålunda fråga sig om det statistiska underlaget är tillräckligt för att resultaten ska vara pålitliga. Slutsatserna om hävdens betydelse för de olika arterna grundar sig dock på flera års erfarenheter, bl.a. Håkans arbete om strandängarna vid Kvismaren från 1994. Detta gör att resultaten känns relevanta och rapporten blir intressant för såväl den rent skalbaggsintresserade som för den som vill ha ett vidare perspektiv över strandängars hävd än de rent floristiska eller estetiska.

Mats Jonsell